

Hazánk és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatok

Tartalom

Bevezetés	1
Az Európai Unió döntéshozó szerveiben való képviselet nagysága ...	2
Költségvetés	2
Magyarország és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatok	2
Tőkebefektetések	2
Munkavállalói jövedelmek	2
Hazautalások	3
Külföldi leányvállalatok	3
Külkereskedelem	4
Turizmus	5
Légiközlekedés	5
Népesség	6
Munkaerőpiac	6
Felsőoktatás	7
Egészségügy	7
Magyarország és az Egyesült Királyság legfontosabb mutatói	7

Bevezetés

A második világháború lezárása után a nyugat-európai országok között viták folytak a szorosabb együttműködés legcélszerűbb formáiról.¹ A britek a kormányközi megállapodások keretei között kívántak maradni – több más országgal együtt. Az 1948-as **brüsszeli szerződést** az Egyesült Királyság, Franciaország, Belgium, Hollandia és Luxemburg kötötte, gazdasági, szociális és kulturális együttműködést, valamint kollektív önvédelmet tűzve ki célul. A britek az 1949-ben megalakult **Európa Tanácsnak** szintén alapítói voltak, viszont nem csatlakoztak az 1951-ben megalapított Európai Szén- és Acélközösséghez. A nyugat-európai védelmi együttműködés előmozdítása érdekében 1954-ben a brüsszeli szerződés módosításával megalakult a **Nyugat-Európai Unió**, amelynek az Egyesült Királyság szintén tagja volt, és amely 2011-ig fennállt.²

Az Egyesült Királyság az Európai Gazdasági Közösség megalapításakor nem nyilvánította ki azon akaratát, miszerint belépne a formálódó szervezetbe, így a Római Szerződést 1957-ben hat ország írta alá. Ezzel párhuzamosan az Egyesült Királyság kezdeményezte egy szabadkereskedelmi társulás létrehozását, az **EFTA** (Európai Szabadkereskedelmi Társulás) alapító okmányát 1960-ban írta alá az Egyesült Királyságon kívül Ausztria, Dánia, Norvégia, Portugália, Svájc és Svédország.

A britek azonban hamarosan felülvizsgálták álláspontjukat, és benyújtották csatlakozási kérelmüket a Közösséghez. Franciaország 1963-ban megvétózta a csatlakozást, 1967-ben pedig az újabb brit csatlakozási szándék kinyilvánítására a francia elnök ismét elutasítással reagált. Charles de Gaulle politikából való távozásával nyílt ismét lehetőség a brit csatlakozás egyhangú támogatására, és 1973-ban az Egyesült Királyság kilépett az EFTA-ból, felvételt nyerve az **Európai Közösségekbe**. 1975-ben a britek népszavazáson erősítették meg abbéli szándékukat, hogy maradni kívánnak az integrációban (a maradáspártiak akkor 67%-ot³ értek el).

Az Egyesült Királyság teljes jogú tagként számos területen képviselt a fősodortól eltérő véleményt, követett eltérő politikát. Nem tagja például az Amszterdami Szerződéssel az uniós jogszabályok közé emelt **schengeni megállapodásnak**.

Az Egyesült Királyság felmentést kapott az **eurózához** való csatlakozás alól is, és külön jegyzőkönyv került be a Lisszaboni Szerződésbe arról, hogy az **Európai Unió Alapjogi Chartáját** kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben a benne foglalt jogokat és elveket az Egyesült Királyság jogszabályaiban és gyakorlatában elismerik.⁴

Külön hangsúlyt kapott a közös költségvetéshez való hozzájárulás kérdése: 1984-ben Margaret Thatcher brit miniszterelnök elérte, hogy a brit hozzájárulást csökkentsék;⁵ bár ez nem szerepel egy szerződésben sem, a – 2014-ben 6,1 milliárd eurós – **brit korrekciót** a többéves pénzügyi keret hétévenkénti megtárgyalásakor minden alkalommal megszavazták, a közös költségvetésből emiatt hiányzó összeget pedig a többi tagállamra osztották szét.⁶

A brit különutasítást az az adat is alátámasztja, hogy a 2009 júliusa és 2016 márciusa között az Európai Tanácsban lebonyolított 680 szavazás közül a brit miniszterek 85 esetben képviseltek kisebbségi (eltérő) véleményt, míg a sorban következő Ausztria és Németország esetében ez kevesebb mint feleannyiszor történt meg.⁷

A brit kormányzat 2016. június 23-ára **népszavazást** írt ki arról, hogy maradjon az ország az Európai Unióban vagy hagyja el azt. 72%-os részvételi arány mellett 52% voksolt a távozásra.⁸ Korábban nem volt olyan tagállam, amely kilépett volna az unióból – Grönland 1985. évi távozása nem sorolható ide, mivel nem önálló ország –, de a Lisszaboni Szerződés megteremtette ennek jogi feltételeit.

¹ Az első három bekezdés forrása: Blahó András (ed.): Tanuljunk Európát. Budapest, 2000.

² Forrás: A Nyugat-Európai Unió honlapja. Letöltés dátuma: 2016. július 4.

³ Forrás: 1975: UK embraces Europe in referendum. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

⁴ Forrás: A Lisszaboni szerződés. Letöltés dátuma: 2016. június 30.

⁵ Forrás: az 1985. május 7-i Tanácsülés döntése. Letöltés dátuma: 2016. június 30.

⁶ Forrás: Az Európai Unió honlapja. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

⁷ Forrás: The British Government's minority report: UK opposes most frequently in EU Council votes, especially on budget, agriculture and foreign policy. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

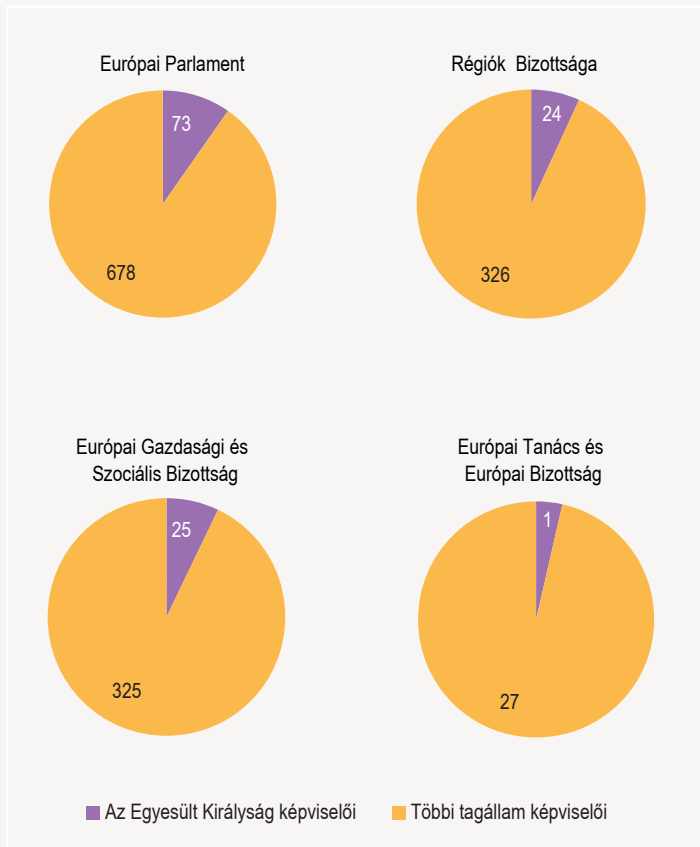
⁸ Forrás: The UK's EU referendum: All you need to know. Letöltés dátuma: 2016. június 30.

Az Európai Unió döntéshozó szerveiben való képviselet nagysága⁹

- Az Európai Tanács brit elnöksége: legutóbb: 2005. július–december, legközelebbre tervezett elnökség: 2017. július–december.
- Az Európai Bizottságban a brit biztos Jonathan Hill volt lemondásáig, a pénzügyi stabilitásért, pénzügyi szolgáltatásokért és a tőkepiaci unióért felelt.

1. ábra

Az Európai Unió döntéshozó szerveiben való képviselet, 2016. június 1.

Költségvetés

- Az Egyesült Királyság nettó befizetőnek számít az uniós tagországok között, 2013-ban a hozzájárulások összege mintegy 6 milliárd euróval haladta meg a támogatásokat, ami ugyanakkor a szigetország bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) mindössze 0,46%-át jelentette. Az Egyesült Királyság kormányának akkori becslése szerint az egységes piac által előidézett gazdasági előnyök lényegesen nagyobbak, mint a befizetéseik, a hasznok a nettó hozzájárulás összegének 5–15-szeresére tehetőek.¹⁰
- Az Egyesült Királyság az EU-nak a kutatásra és innovációra szánt kiadásainak a második legnagyobb haszonélvezője Németországot követően, 2014-ben a szigetországba 796,5 milliárd eurónyi támogatás érkezett ezen a címen.¹¹

⁹ Forrás: az Európai Unió honlapja. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

¹⁰ Forrás: Financial Programming and Budget, European Commission. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

¹¹ Forrás: Budget, European Commission. Letöltés dátuma: 2016. június 29.

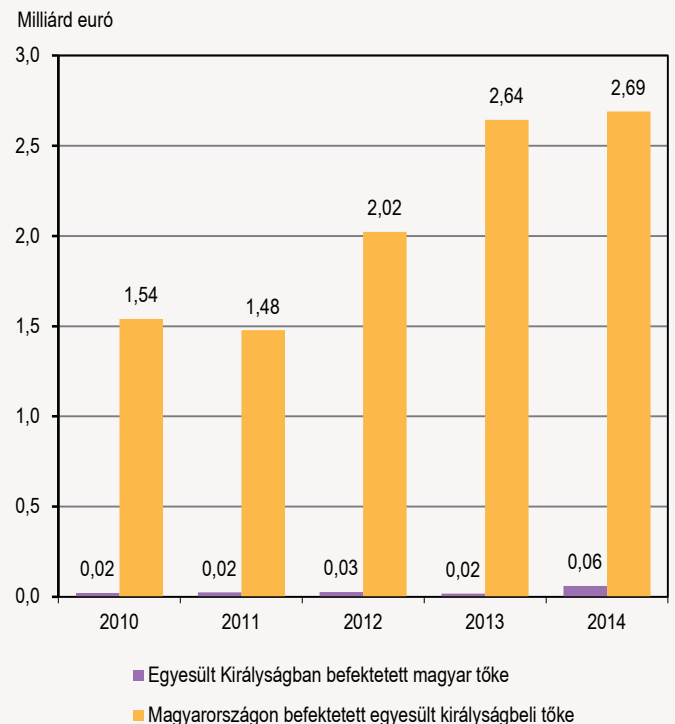
Magyarország és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatok

Tőkebefektetések

- Az Egyesült Királyságbeli gazdasági szereplők **tőkebefektetéseinek állománya** 2010 és 2014 között emelkedő tendenciát mutatott. 2014 végéig az Egyesült Királyságból 2,7 milliárd eurónyi tőke érkezett hazánkba, ezzel a szigetország a 6. legnagyobb befektetőnek számított. 2014 végén a Magyarországon befektetett tőke 3,9%-a az Egyesült Királysághoz volt köthető.
- A magyar gazdasági szereplők minimális mértékben realizáltak befektetéseket az Egyesült Királyságban: 2014 végén a tőkebefektetések értéke mindössze 59 millió euró volt.

2. ábra

A közvetlentőke-befektetések állománya* (év végén)

* A legalább 10%-os külföldi tulajdonrészrel vagy szavazati joggal rendelkező vállalkozások külföldi részesedése, amely nem tartalmazza a speciális célú vállalatok adatait.

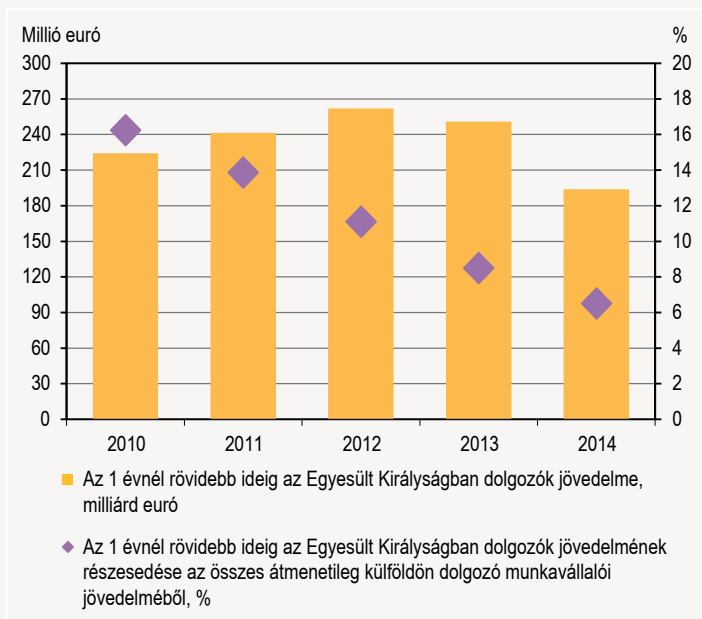
Forrás: Magyar Nemzeti Bank.

Munkavállalói jövedelmek

- Az átmenetileg, **1 évnél rövidebb ideig az Egyesült Királyságban dolgozók** 2014-ben 194 millió eurónyi jövedelmet értek el. Ez az összeg 2010 és 2013 között 224 és 262 millió euró között mozgott.
- Az átmenetileg külföldön dolgozó magyarok számára fontos, de csökkenő jelentőségű munkavállalási célpont az Egyesült Királyság: 2010-ben az 1 évnél rövidebb ideig külföldön dolgozók jövedelmének 16%-a keletkezett az Egyesült Királyságban, 2014-ben már csak 6,5%-a.

Az 1 évnél rövidebb ideig az Egyesült Királyságban dolgozók jövedelme

3. ábra

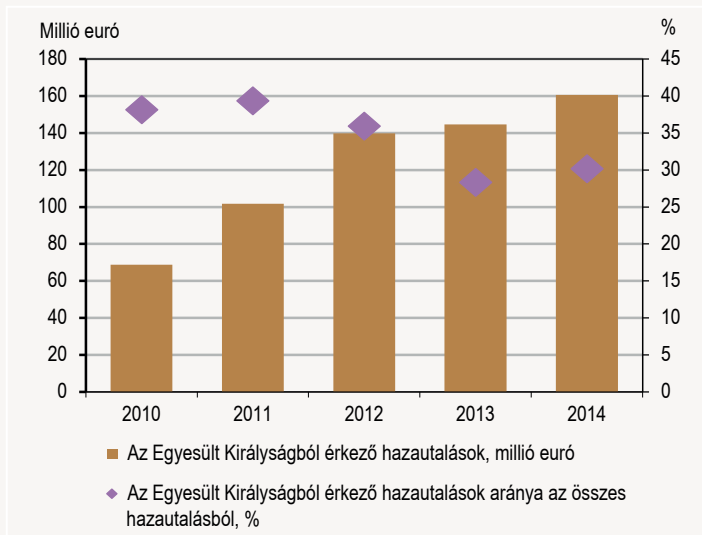
Forrás: az Eurostat adatbázisa.

Hazautalások

- Az Egyesült Királyságban legalább egy éve dolgozók 2014-ben 161 millió eurót utaltak Magyarországra, ez az összes hazautalás 30%-át jelentette. A szigetországban tartósan dolgozó magyarok számának bővülésével párhuzamosan ez az összeg 2010 óta folyamatosan emelkedik.

Az Egyesült Királyságból érkező hazautalások

4. ábra

Forrás: az Eurostat adatbázisa.

Külföldi leányvállalatok

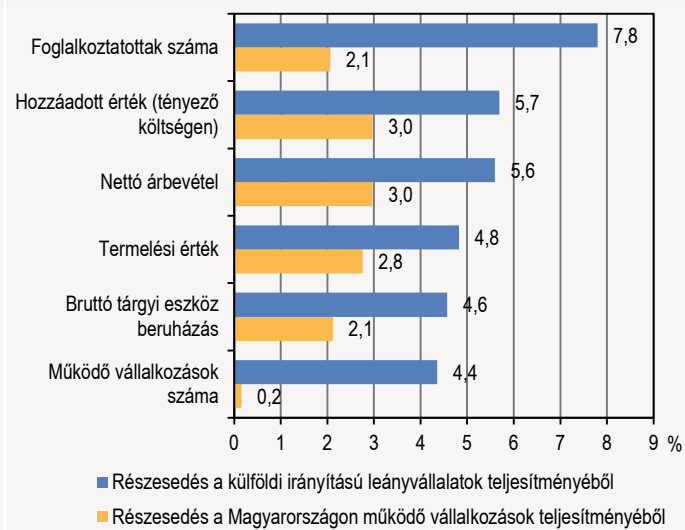
- A hazánkban működő külföldi leányvállalatok körében az Egyesült Királyság stratégiai irányító szerepe jelentős. 2013-ban 771 olyan vállalkozás működött hazánkban, melyeket az Egyesült Királyságból irányítottak. E vállalatok körében realizálódott 2013-ban a hazai vállalati szektor hozzáadott értékének 3,0, a bruttó beruházásainak 2,1%-a. Az Egyesült Királyságbeli leányvállalatok 49 ezer főt foglalkoztattak.

¹² A külföldi irányítású leányvállalat irányítását végző szervezet székhelyének vagy magánszemély állandó lakóhelyének országa szerint.

- A stratégiai irányító székhelye szerinti¹² rangsor alapján az Egyesült Királyság leányvállalatai a 4. legnagyobb foglalkoztatónak számítottak 2013-ban, az árbevétel és a hozzáadott érték esetében pedig az 5. helyet foglalták el.
- Az Egyesült Királyságbeli leányvállalatok alapvetően a szolgáltató szektorban fejtik ki a tevékenységüket. A hozzáadott érték és a foglalkoztatottak száma alapján a legjelentősebb működési terület a kereskedelem, gépjárműjavítás, ezen belül is elsősorban a kiskereskedelem. Szintén kiemelt fontosságú a feldolgozóipar, annak ellenére, hogy a nemzetgazdasági ágon belül az egyesült királyságbeli leányvállalatok kis súllyal rendelkeznek. A feldolgozóiparon belül az élelmiszergyártás a legnagyobb ágazat, mind a hozzáadott érték, mind a foglalkoztatottság szerint.

5. ábra

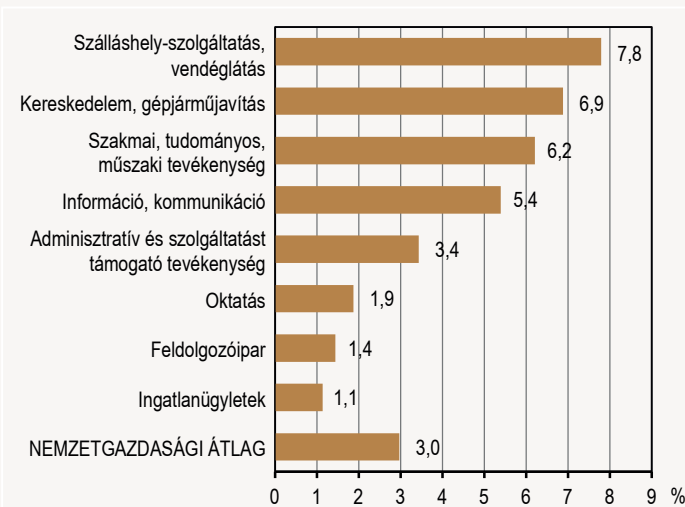
Az Egyesült Királyságból irányított külföldi leányvállalatok főbb mutatói, 2013*

* A TEÁOR'08 szerinti B-N nemzetgazdasági ágakban, valamint S95 ágazatban működő nem pénzügyi vállalkozások adatai alapján.

6. ábra

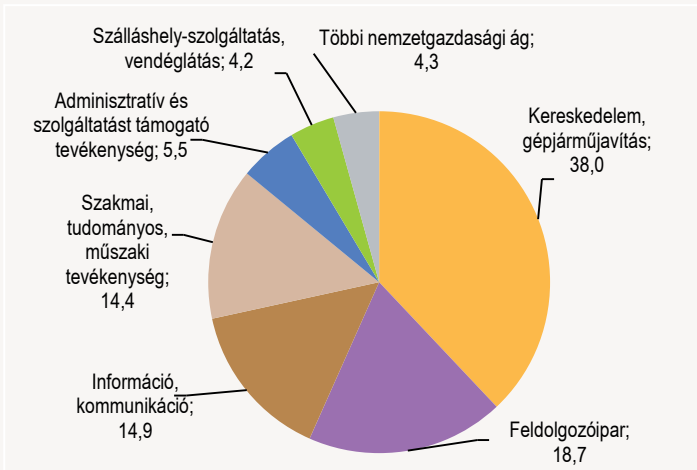
Az Egyesült Királyságból irányított külföldi leányvállalatok hozzáadott értékének részesedése néhány nemzetgazdasági ágon belül, 2013*

* A TEÁOR'08 szerinti B-N nemzetgazdasági ágakban, valamint S95 ágazatban működő nem pénzügyi vállalkozások adatai alapján.

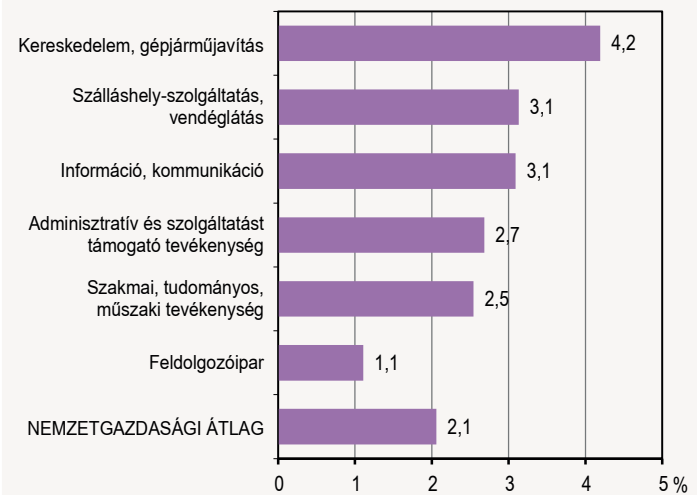
7. ábra

Az Egyesült Királyságból irányított külföldi leányvállalatok hozzáadott értékének megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2013, %

8. ábra

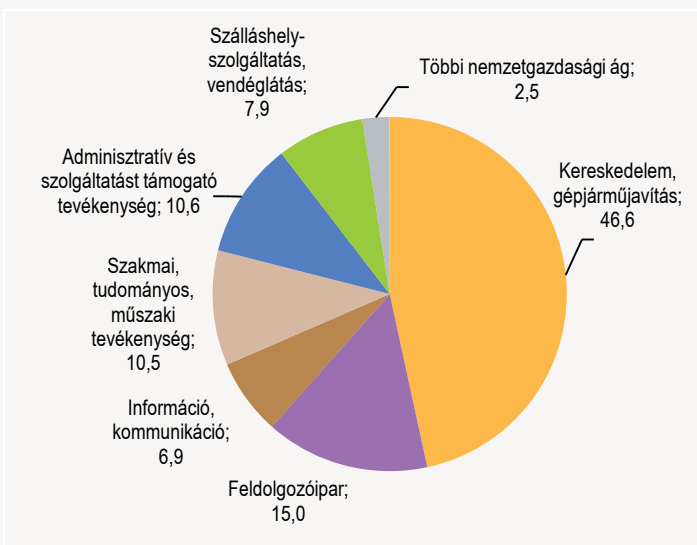
Az Egyesült Királyságból irányított külföldi leányvállalatok által foglalkoztatottak aránya néhány nemzetgazdasági ágon belül, 2013*

* A TEÁOR'08 szerinti B-N nemzetgazdasági ágakban, valamint S95 ágazatban működő nem pénzügyi vállalkozások adatai alapján.

9. ábra

Az Egyesült Királyságból irányított külföldi leányvállalatok foglalkoztatottjainak megoszlása a nemzetgazdasági ágak szerint, 2013, %

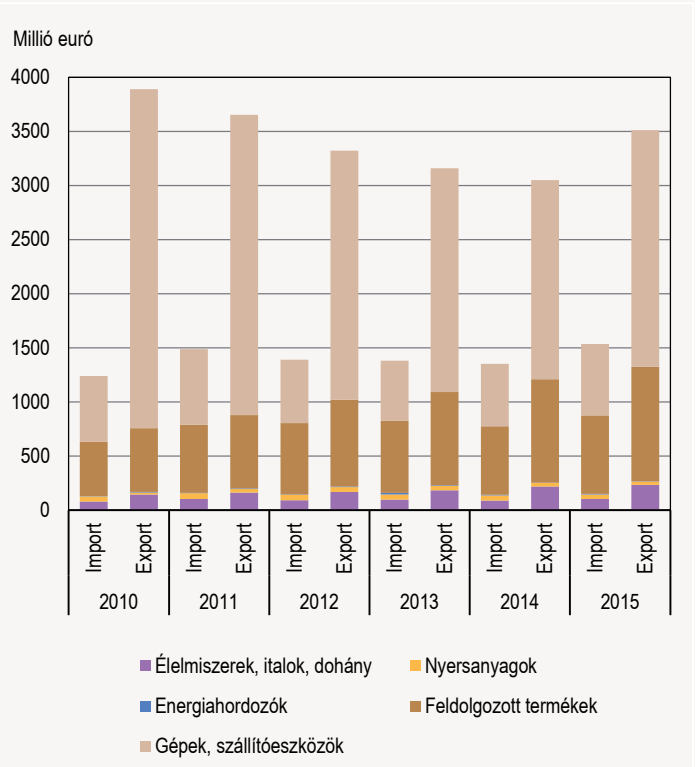

Külkereskedelem

- A **termélexportban** az Egyesült Királyság a 8., az importban a 14. legfontosabb partnere volt Magyarországnak 2015-ben. A kivitel értéke tavaly 3,5 milliárd, a behozatalé 1,5 milliárd euró volt, amely értékek 3,9, illetve 1,9%-át jelentik a megfelelő irányú forgalomnak. 2015-ben a kivitel euróban számított értéke 15, a behozatalé 14%-kal volt több a 2014. évinél. A mérleg 2,0 milliárd eurós többlete 276 millió euróval haladta meg az egy évvel korábbit.
- 2010-hez képest a termékbehozatal értéke közel negyedével emelkedett, míg a kivitelé tizedével csökkent. Az egyenleg az öt évvel korábbival összehasonlítva 675 millió euróval kisebb aktívumot mutatott.
- 2015-ben az import legfontosabb árucsoportját egy, a feldolgozott termékek közé tartozó termékkör, a gyógyszer és gyógyszerészeti termékek jelentette. A 2. és 3. helyen ugyanakkor már a gépek és szállítóeszközök közé tartozó csoportok találhatók, úgymint a villamos gép, készülék és műszerek, valamint a közúti járművek. Exportban éppen e két utóbbi árucsoportból bonyolítottuk le a legnagyobb forgalmat, és a kereskedelem értéke a forgalom ezen irányában 3,5–3,6-szerese volt az importban regisztrálnak.

10. ábra

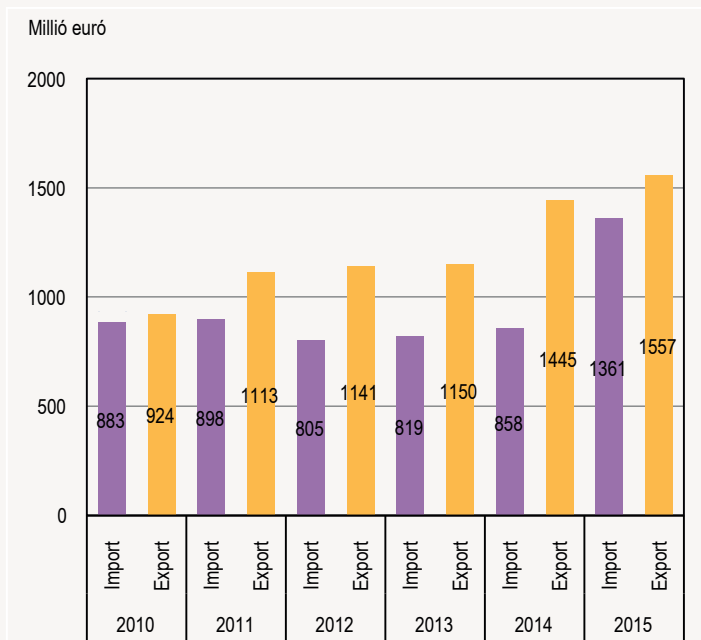
Az Egyesült Királysággal lebonyolított termékforgalom alakulása árucsoportok szerint

- A **szolgáltatások külkereskedelmében** az Egyesült Királyság lényegesen fontosabb partnerünk, mint a termékekében. 2015-ben a szigetország a szolgáltatásexportban a 2., míg az importban a 3. legfontosabb partnere volt Magyarországnak. Részesedése a kivitelben 7,9, a behozatalban pedig 9,8%-os volt. 2015-ben e relációban a szolgáltatásexport értéke 1,6 milliárd, az importé 1,4 milliárd eurót tett ki, 7,7, illetve 59%-kal többet, mint 2014-ben. A behozatal nagyarányú növekedése a személyes, kulturális és szórakoztatási szolgáltatások határozott forgalombővülésének, valamint – kisebb részben – az angol font euróval szemben tapasztalt leértékelődésének volt a következménye. Az import nagyarányú növekedésének hatására az egyenleg 392 millió euróval romlott tavaly, és így 195 millió eurós aktívumot mutatott.
- 2010-hez viszonyítva az export értéke 54, az importé 68%-kal nőtt, az aktívum pedig 154 millió euróval emelkedett.

11. ábra

Az Egyesült Királysággal lebonyolított szolgáltatás-külkereskedelem alakulása

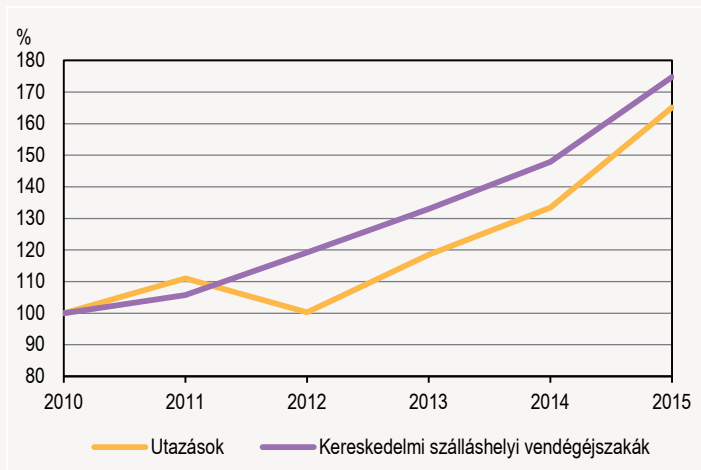
Turizmus

• Brit utazók a világban

Az Egyesült Királyság állampolgárai a legnagyobb utazók közé tartoznak a világban. 2015-ben közel 66 millió utazást tettek külföldön, utazásaik alkalmával 682 millió napot töltöttek el a célországban, és 39 milliárd forintot (16 669 milliárd forintot) költöttek.¹³

12. ábra

Brit látogatók és turisták Magyarországon (2010 = 100)

• Brit utazók Magyarországon

2015-ben Magyarországot a brit utazók 1% alatti hányada kereste fel, 588 ezer brit állampolgár közel 3 millió napot töltött el hazánkban. A britek 72,3 milliárd forintot költöttek magyarországi utazásaik során, vagyis egy utazó egy nap alatt mintegy 24 ezer forintot költött, szemben az átlagos 13 ezer forintos költéssel.

A kereskedelmi szálláshelyeken ezen utazóknak mintegy hatodrésze jelentkezett, 2015-ben 351 ezer brit állampolgár 891 ezer éjszakát fizetett

ki. (A többiek egyéb szálláshelyeken, barátoknál, rokonoknál, vagy saját ingatlanban szálltak meg.)

A brit utazók 85%-a Budapestet keresi fel utazása során, ami az átlagosnál jóval erőteljesebb területi koncentrációt mutat. Mindössze 4,4%-uk járt a Nyugat-Dunántúlon 2015-ben, a többi turisztikai régiót 1,0–2,7% közötti arányban keresték fel.

Mind az összes brit látogató, mind a kereskedelmi szálláshelyen kimutatott forgalom dinamikusan nőtt az utóbbi években: 2010-hez képest a látogatók száma kétharmadával, a vendégéjszakák száma háromnegyedével. A britek hazánkban eszközölt kiadásait tekintve – folyó áron – 2010-hez képest 87%-os emelkedést mértünk.

• Magyar utazók a világban

2015-ben a magyar állampolgárok 17,2 millió utazást tettek külföldön, közel 51 millió napot töltöttek el, és 633 milliárd forintot költöttek el utazásaik során.

• Magyar utazók az Egyesült Királyságban

2015-ben 112 ezer alkalommal utaztak honfitársaink az Egyesült Királyságba, ott 1,2 millió napot töltöttek el, és 14,4 milliárd forintot költöttek.¹⁴ Ez azt jelenti, hogy az Egyesült Királyság mint célország a kiutazó magyarok utazásait tekintve 1%-os súly alatt marad, az eltöltött időt és az összes kiadást tekintve pedig meghaladja a 2%-ot.

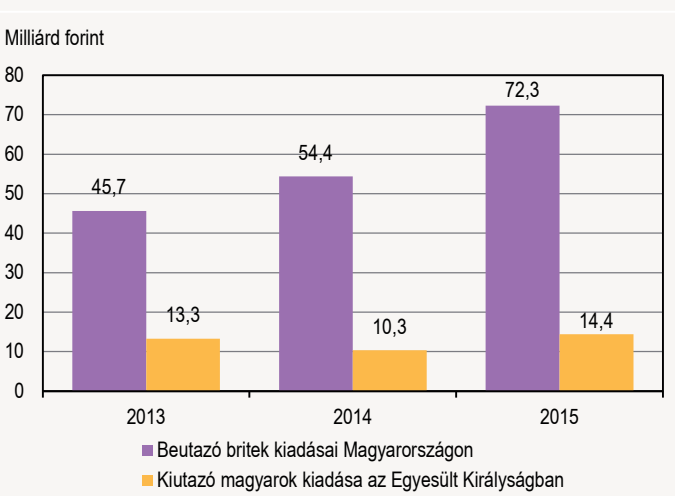
A magyar turisták szálláshely-igénybevételéről a legfrissebb adatok – a brit statisztikai hivatal felmérése alapján – 2012-ről állnak rendelkezésre, amikor 97 ezer magyar 489 ezer vendégéjszakára szállt meg az országban.

• Utasforgalmi egyenleg

Az utasforgalmi bevételek 2015-ben 58 milliárd forinttal haladták meg a kiadásokat.

13. ábra

Utasforgalmi kiadások és bevételek Magyarország és az Egyesült Királyság között

Légiközlekedés

• A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** 2015-ben az Egyesült Királyság légitársaságjával 10,5 ezer kereskedelmi járat forgalmát bonyolította le, amelyeken 1,6 millióan utaztak. A járatszám Németországot követően a 2. legjelentősebb, az utasszám pedig a legnagyobb az országok közül. Az utasszámot tekintve az Egyesült Királyság 2014-ben előzte meg az addig első Németországot, és ezt a helyezését 2015-ben megőrizte.

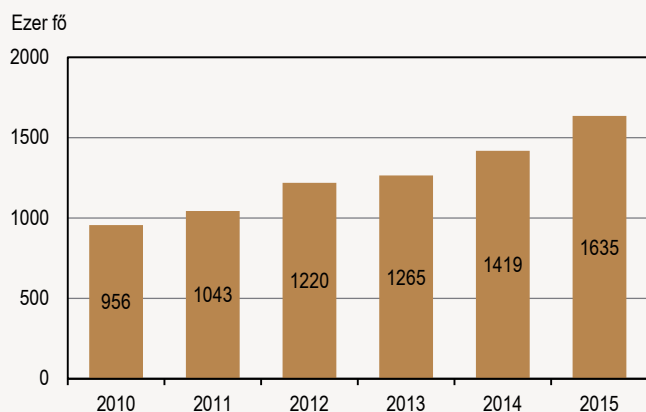
• Az Egyesült Királyság viszonylatában lebonyolított utasforgalom 2015-ben is gyorsabb ütemben nőtt, mint a teljes forgalom (előbbi 15, utóbbi 12%-kal), így a szigetország részesedése tovább emelkedett, és 16%-ot tett ki. 2010-hez képest 71%-kal nőtt az Egyesült Királyság viszonylatában lebonyolított légi utazások száma, és ez az ütem jelentősen meghaladja a teljes forgalomra tapasztalt 26%-os emelkedést.

¹³ Forrás: Office for National Statistics.

¹⁴ Ez nem tartalmazza a munkavállalási céllal kiutazók számát, akik életvitelszerűen nem élnek Magyarországon.

14. ábra

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma az Egyesült Királyság légikikötőivel (kereskedelmi járatok)

Népesség

- Az Egyesült Királyság **népességszáma** 2005-ben elérte a 60 milliót, 2015-ben 64 millió 875 ezer főt számláltak, a közel 5 milliós növekmény elsősorban a bevándorlásnak köszönhető.
- A **teljes termékenységi arányszám**¹⁵ az Egyesült Királyságban 2014-ben 1,81 volt, és az utóbbi tíz évben 1,75 és 1,92 között mozgott. Magyarországon a ráta emelkedő tendenciát mutat, 2014-ben 1,44 volt, 1997 óta a legmagasabb.
- A fejlett európai országok számára is az egyik legnagyobb demográfiai kihívás a **társadalom öregedése**. A tartósan alacsony termékenységgel és a várható élettartam emelkedésével a gyermekkorúak aránya csökken, az idősebb korosztályoké nő, így a csökkenő aktív korosztályokra jelentős eltartási teher nehezedik.

1. tábla

A népesség korcsoportok szerint, 2015

Ország	0–14 évesek	15–64 évesek	65 évesek és idősebbek	Öregedési index
Egyesült Királyság	17,7	64,6	17,7	100,0
Magyarország	14,5	67,6	17,9	123,4
EU-28	15,6	65,5	18,9	121,2

- A Magyarországon érvényes engedéllyel rendelkező, huzamosan itt-tartózkodó külföldi állampolgárok száma 2016. január 1-jén 148 400 fő volt, az ország népességének 1,5%-a. Az Egyesült Királyságban 2015-ben a népesség 8,4%-a volt külföldi állampolgár.
- Az **elvárandó mérés** minden országban nehéz feladat elé állítja a migrációs szakembereket. Magyarországon – különösen a gazdasági válság óta – felerősödött az érdeklődés az iránt, hogy hányan hagyják el az országot, külföldön keresve a boldogulást. A szakemberek, a hazai és külföldi adatrendszerek lehetőségei alapján különböző forrásokból próbáltak becsléseket adni az elmúlt években.
- Az **adminisztratív nyilvántartásokból** rendelkezésre álló adatok alapján 2015-ben 32 850 magyar állampolgár távozott legalább egy évre külföldre, 4,7%-kal több az egy évvel korábbiánál. A külföldre távozók azonban gyakran elmulasztanak eleget tenni bejelentési kötelezettségüknek.¹⁶ Ezzel

párhuzamosan a tükröstatistikákban is csak a fogadó országban legalább egy évig tartózkodni szándékozó és hivatalosan bejelentkező személyek jelennek meg. A migrációs mozgások jelentős része ideiglenes vagy ingázó jellegű. Ez utóbbiakat csak akkor regisztrálják, ha legális munkavállalással járnak. A pontatlanságot tovább növeli, hogy más (leginkább szomszédos) országból is érkehetnek honosított magyarok a célországokba.

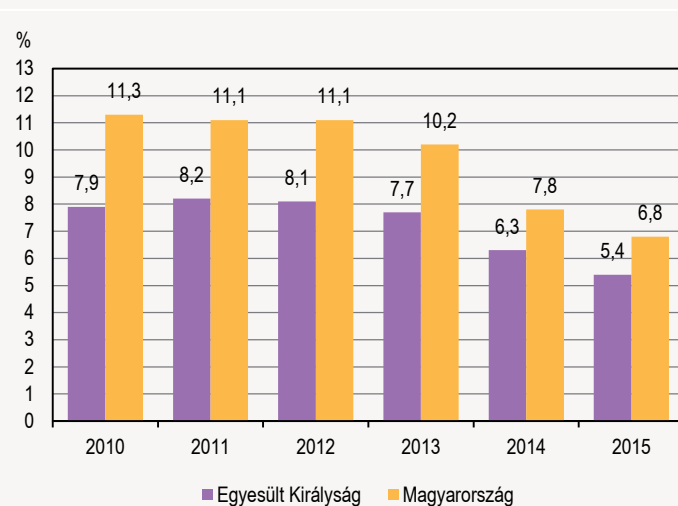
- Az **EU tagállamok adatai** szerint 2015 elején 370 ezer magyar állampolgár élt európai országokban,¹⁷ 48 ezer fővel több az előző évinél: 41%-uk Németországban, 23%-uk az Egyesült Királyságban, 15%-uk Ausztriában. Az utóbbi években Németország vonzereje csökkent, az Egyesült Királyságé nőtt. A külföldön élők az átlagnál fiatalabb, képzettebb, zömében egyedülálló populációt alkotnak, a férfiak vannak többségben. A diplomások aránya az Egyesült Királyságban a legnagyobb (36%), Németországban és Ausztriában pedig a szakmunkások felülprezentáltak.¹⁸
- 2011-ben a **Brit Statisztikai Hivatal** elemzést tett közzé az Angliában és Walesben élő bevándorló nők termékenységéről. 2011-ben magyarországi születésű anyától 1225 újszülött jött világra, ami 1,63-as termékenységi arányszámnak felelt meg. Ugyanekkor a Magyarországon mért mutató 1,24 volt.
- A **Magyarországon élő brit állampolgárok száma** 2015-ben 2768 fő volt. A rendelkezésre álló adatok szerint 2004-től az Egyesült Királyságból érkezők száma folyamatosan növekszik.
- Az Eurostat adatai szerint¹⁹ az **Egyesült Királyságban 86 519 magyar állampolgár élt** 2015-ben, számuk az egy évvel korábbihoz viszonyítva 16%-kal növekedett.

Munkaerőpiac

- Az Egyesült Királyság **munkaerőpiacát** magas szintű foglalkoztatás és alacsony szintű munkanélküliség jellemzi, mindkét mutató az egyik legkedvezőbb az uniós tagállamok rangsorában.
- Az Egyesült Királyságban – a 15–64 éves népesség belüli – 29,9 millió főt **foglalkoztattak** 2015-ben, ami több mint 1,6 millió fős bővülés az öt évvel korábbihoz képest. A **foglalkoztatási arány** 72,7% volt 2015-ben, 3,3 százalékponttal több, mint öt évvel korábban. A munkanélküliségi ráta – a 15–64 éves népesség körében – 5,4% volt, 2,5 százalékponttal alacsonyabb a 2010. évinél.

15. ábra

A munkanélküliségi ráta alakulása (a 15–64 éves népességben)

¹⁵ A teljes termékenységi arányszám azt fejezi ki, hogy egy nő élete során mennyi gyermeket hozna világra, amennyiben az adott év termékenységi viszonyai tartósak lennének. A népesség utánpótlása abban az esetben biztosított, ha a mutató 2,1 körül van.

¹⁶ 2013. március 1-jétől csak a végleges külföldi letelepedést kell bejelenteni bármely járási hivatalnál vagy a konzulátuson, korábban ez az ideiglenes, de 3 hónapot meghaladó külföldi tartózkodásra is vonatkozott. A társadalombiztosítási szervek, valamint az adóhivatal felé azonban továbbra is érvényben maradt a külföldi munkavállalás bejelentésének kötelezettsége.

¹⁷ Az EU és az EFTA tagállamai együttesen.

¹⁸ Forrás: „Helyzetkép a magyarországi elvándorlásról” című sajtóanyag, SEEMIG, KSH, 2014. október 15.

¹⁹ Az Egyesült Királyság statisztikai hivatalának az *Annual Population Survey (APS)* és az *International Passenger Survey (IPS)* adatgyűjtése alapján.

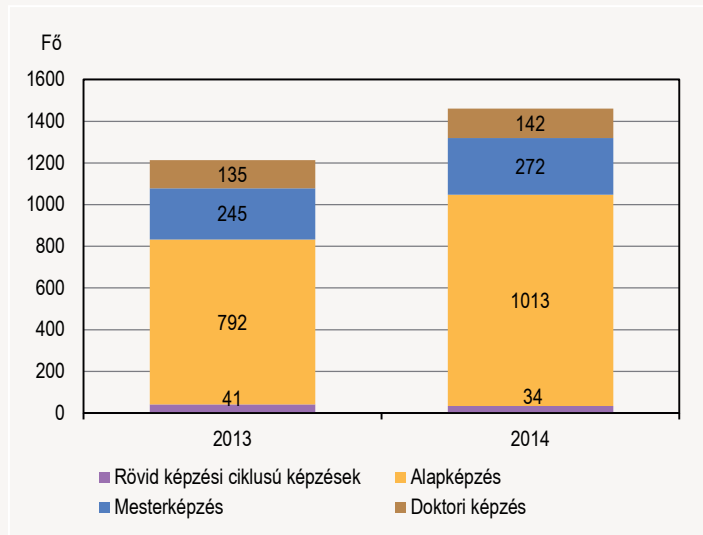
- A **brit munkaerő-felmérés** tükörstatisztikái szerint 2014-ben mintegy 44,8 ezer főt tett ki azon foglalkoztatottak száma, akik Magyarországon születtek, és legalább egy éve az Egyesült Királyságban éltek. Ez a létszám az elmúlt években folyamatosan bővült, 2010 és 2014 között közel 20 ezer fővel (80%-kal). A magyar munkaerő-felmérés 2014-ben további 6,5 ezer, egy évvel később pedig 9,3 ezer olyan, az Egyesült Királyságban dolgozó munkavállalót rögzített, akik háztartása Magyarországon maradt, rendszeresen hazajárnak, és jövedelmükkel hozzájárultak az adatot szolgáltató család tagjainak megélhetéséhez.

Felsőoktatás

- 2014-ben 1461 magyar diák tanult az Egyesült Királyság felsőoktatási intézményeiben, 20%-kal több, mint 2013-ban.
- Az Egyesült Királyságban tanuló magyar hallgatók 69%-a alapképzésben, 19%-a mesterképzésben, 10%-a doktori képzésben tanult. A többiek (2%) az alapképzési szint alatti ún. rövid képzési ciklusú képzések közül választottak.

16. ábra

Az Egyesült Királyságban felsőoktatásban tanuló magyar állampolgárságú hallgatók száma

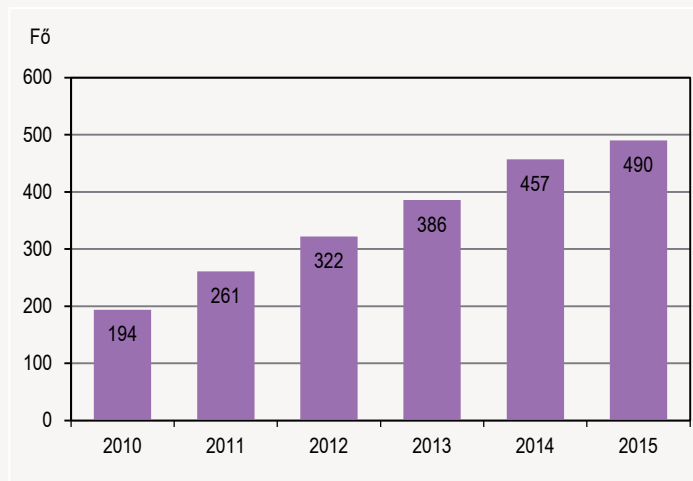
- A **Magyarországon tanuló britek száma** évek óta emelkedő trendet mutat, 2015-ben 490 főt tett ki (ebből 485 fő tanult nappali képzésben). Ez a létszám két és félszer több, mint 2010-ben.
- A brit hallgatók 80%-a az osztatlan képzésben (népszerűek az orvosi, fogorvosi és állatorvosi szakok), 17% alapképzésben és 3% mesterképzésben tanult 2015-ben.

Magyarország és az Egyesült Királyság legfontosabb mutatói

Magyarország	Mutató	Egyesült Királyság
Demográfia		
9 856 (2015)	Népesség, ezer fő (január 1.)	64 875 (2015)
106,1 (2014)	Népsűrűség, fő/km ²	266,4 (2014)
1,5 (2015)	Külföldiek aránya a népesség %-ában	8,4 (2015)
1,3 (2014)	Migrációs egyenleg, ezer lakosra	3,3 (2014)
1,44 (2015)	Termékenységi ráta	1,81 (2014)
46,8 (2014)	Eltartottsági ráta	54,1 (2014)
76,0 (2014)	Születéskor várható élettartam, év	81,4 (2014)
5,1 (2013)	Csecsemőhalálozás, ezer élveszületésre	3,8 (2013)

A Magyarországon felsőoktatásban tanuló britek száma

17. ábra

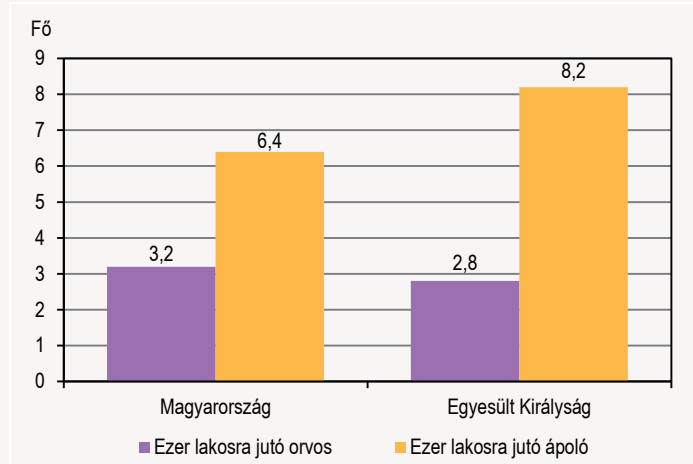

Egészségügy

- 2015-ben 941 orvos és 707 szakdolgozó számára állított ki a külföldre távozáshoz szükséges hatósági igazolványt az Egészségügyi Nyilvántartási és Képzési Központ. Mind az orvosok, mind a szakdolgozók több mint ötöde az Egyesült Királyságot nevezte meg célországként.

18. ábra

Egészségügyi személyzet, 2013

Forrás: OECD.

Magyarország	Mutató	Egyesült Királyság
Munkaerőpiac^{a)}		
63,9 (2015)	Foglalkoztatási arány, %	72,7 (2015)
5,7 (2015)	Részmunkaidőben dolgozók foglalkoztatási aránya, %	25,2 (2015)
6,8 (2015)	Munkanélküliségi ráta, %	5,4 (2015)
17,3 (2015)	Fiatalok munkanélküliségi rátája, %	14,6 (2015)
15 334 (2011)	Bruttó átlagkereset, vásárlóerő-paritáson, PPS ^{b)}	37 543 (2011)
624,9 (2016. január)	Minimálbér, vásárlóerő-paritáson, PPS	1 133,4 (2016. január)
Társadalom, életkörülmények		
7,3 (2013)	Folyó egészségügyi kiadások a GDP %-ában	8,5 (2013)
1719 (2013)	Egy főre jutó folyó egészségügyi kiadások, USD	3235 (2013)
4,1 (2013)	Oktatási kiadások a GDP %-ában	6,1 (2012)
11,6 (2015)	Korai iskolaelhagyók aránya a 18–24 éves népességből, %	10,8 (2015)
31,8 (2014)	A jövedelmi szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők aránya, %	24,1 (2014)
6,1 (2013)	Élettel való elégedettség, pont, 1–10-es skálán	7,3 (2013)
7,1 (2013)	Munkával való elégedettség, pont, 1–10-es skálán	7,0 (2013)
Makrogazdaság		
108,8 (2015)	GDP volumene, 2010 = 100%	110,9 (2015)
68 (2015)	1 főre jutó GDP, PPS, EU-28 átlaga = 100%	110 (2015)
0,7 (2015)	GDP értéke, az EU-28 %-ában	17,6 (2015)
62 (2015)	1 főre jutó fogyasztás, PPS, EU-28 átlaga = 100%	116 (2015)
47,9 (2015)	Háztartások fogyasztási kiadásai a GDP %-ában	61,8 (2015)
57,2 (2015)	Háztartások fogyasztási kiadásainak árszínvonala, EU-28=100	131,3 (2015)
10,2 (2014)	Háztartások bruttó megtakarítási rátája a GDP %-ában	5,4 (2014)
21,3 (2015)	Bruttó állóeszköz-felhalmozás a GDP %-ában	17,3 (2015)
309,9 (2015)	Árfolyam, nemzeti valuta/EUR	0,73 (2015)
75,3 (2015 vége)	Államadósság, a GDP %-ában	89,2 (2015 vége)
-2,0 (2015)	Kormányzati szektor egyenlege, a GDP %-ában	-4,4 (2015)
Ágazatok		
3,6 (2015)	Mezőgazdaság hozzáadott értéke, a bruttó hozzáadott érték %-ában	0,7 (2015)
27,4 (2015)	Ipar hozzáadott értéke, a bruttó hozzáadott érték %-ában	13,8 (2015)
1,0 (2015)	Ipar hozzáadott értéke, az EU-28 %-ában	12,7 (2015)
121,4 (2015)	Ipar volumene, 2010 = 100%	98,2 (2015)
109,0 (2015)	Építőipar volumene, 2010 = 100%	108,0 (2015)
64,6 (2015)	Szolgáltatások hozzáadott értéke, a bruttó hozzáadott érték %-ában	79,3 (2015)
76 (2015)	Internetkapcsolattal rendelkező háztartások aránya, %	91 (2015)
114 (2013)	Mobiltelefon-előfizetések száma, száz lakosra	130 (2013)
1,4 (2014)	K+F-kiadások a GDP %-ában	1,7 (2014)
Környezet		
61 (2014)	Üvegházhatású gázok kibocsátása 1990-hez képest, %	69 (2014)
17 (2013)	A szálló pornak (PM _{2,5}) kitett városi lakosság aránya, %	13 (2013)
75 (2012)	Közcsatornához csatlakoztatott lakosság aránya, %	100 (2012)
378 (2013)	Egy lakosra jutó lakossági hulladék mennyisége, kg/fő	494 (2013)
2,4 (2012)	Biatermelésre használt terület aránya a mezőgazdasági termelésből, %	3,4 (2012)
9,5 (2013)	A megújuló energiaforrásokból termelt energia aránya a teljes energiafelhasználásból, %	7 (2013)

a) A 15–64 éves népességen belül.

b) Az adatok a teljes munkaidőben, az ipar és a szolgáltatás nemzetgazdasági ágban, legalább tíz főt foglalkoztató vállalkozásokra vonatkoznak.

Elérhetőségek:kommunikacio@ksh.hu[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2016

A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén a KSH engedélyét kell kérni.

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!